Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry do 1. ročníka gymnázia so 4-ročnou dĺžkou štúdia pre školský rok 2019/2020 – 13. mája 2019 – 1. termín

Na test nerob žiadne poznámky, ktoré nesúvisia s jeho obsahom. Prípadnú opravu urob takto: ~~0~~. Ukážku a zadania otázok si pozorne prečítaj. Pri testových otázkach zakrúžkuj správnu odpoveď.

Viaceré úlohy vychádzajú z nasledujúcej ukážky. Prečítaj si ju preto pozorne.

Ukážka

Ľudia si rozprávali príbehy, odkedy sú ľuďmi. Rozprávanie je vlastne najstaršia literatúra sveta. Písmo má krátku históriu, ale rozprávanie, reč, schopnosť odovzdávať informáciu je oveľa staršia. To, čo dnes chápeme ako rozprávky, to sú v mnohých prípadoch odovzdané staré príbehy.

Na jednej strane sú rozprávky, ktoré sa približujú k mýtom. Vysvetľujú, čo vzniklo – svet, nejaké zvieratá, rastlina. Potom máme rozprávky, ktoré rozprávajú o nadprirodzených bytostiach, o bosorkách. Dodnes sú nielen na vidieku, ale aj v mestách ľudia, ktorí veria, že existujú ženy alebo i muži s nadprirodzenými schopnosťami. Mnohí sú presvedčení, že im niekto môže počariť, uškodiť. Slovom, pohľadom, nejakým úkonom. Keď rozprávky vznikali, boli takíto ľudia pre vtedajších poslucháčov reálne bytosti.

Podľa vedeckých výskumov viaceré rozprávky nepoznajú hranice. Ani jazykové, ani teritoriálne. Ich šíreniu pomáhalo všeličo. Trebárs aj tí, ktorí niekam vycestovali. Počuli zaujímavý príbeh a po návrate domov ho vyrozprávali. Motív Popoluška ako motív odstrkovanej siroty v manželskom zväzku je taký univerzálny, že v mnohom platí pre rôzne kultúry a ľudí.

Existuje katalóg, v ktorom je zapísaných vyše dvetisíc rozprávkových motívov. V pätnásťzväzkovej encyklopédii sú zaznamenané všetky doteraz známe motívy aj ich varianty.

Zdroj: https://zivot.pluska.sk/clanok/33102/etnologicka-povodne-verzie-rozpravok-neboli-vhodne-pre-deti-niektore-su-naozaj-krute (upravené)

II.

1. V druhom odseku v prvej vete je podstatné meno mužského rodu. Napíš ho v nominatíve jednotného čísla: .....
2. V druhom odseku v druhej vete sú dve slovesá. Napíš ich v neurčitkoch:
   ....
3. Prídavné mená môžeme stupňovať. Sú v ukážke prídavné mená? a. áno b. nie
4. Prečítaj si pozorne nasledujúcu vetu. **Keď rozprávky vznikali, boli takíto ľudia pre vtedajších poslucháčov reálne bytosti.** Je v nej podčiarknuté zámeno. Aby si správne pochopil, musíš si prečítať celý odsek. Napíš, čo toto zámeno nahrádza:
   a. ľudí, ktorí príbehy rozprávali b. ľudí s nadprirodzenými schopnosťami
5. Je v prvej vete v treťom odseku aj neohybný slovný druh? a. áno b. nie

Body II. časť ..... Podpisy: .....

III.

1. V ukážke prevládajú: a. jednoduché vety b. súvetia
2. Je možné preštylizovať poslednú vetu v poslednom odseku tak, aby začínala podmetom?
   a. áno b. nie
3. Aký prísudok je v druhej vete v prvom odseku?
   a. slovesný b. neslovesný
4. Sú v ukážke aj záporné vety?
   a. áno b. nie
5. Na čo rozdeľujeme slová? .....

Body III. časť ..... Podpisy: .....

IV.

1. V ukážke je hláska, ktorá sa skladá z dvoch písmen. Napíš ju: .....
2. Je pravda, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť?
   a. áno b. nie
3. Napíš názov najväčšej internetovej encyklopédie na svete: .....
4. Napíš synonymum slova bosorka: .....
5. Možno hodnotiť vhodné používanie nárečových slov v umeleckom texte za obohatenie lexiky?
   a. áno b. nie
6. Ukážka je text: a. umelecký b. náučný

Body IV. časť ..... Podpisy: .....

V.

1. Ak by si chcel/a, môžeš sa stať aj ty zberateľom ľudových rozprávok? a. áno b. nie
2. Poznáš termín ľudová slovesnosť? Je odvodený od: a. sloveso b. slovo
3. Ktorá skupina nasledujúcich čísel je typická pre rozprávky?
   a. 1, 3, 7 b. 2, 4, 6 c. 5, 8, 9
4. Umožňuje chápanie umeleckého diela ako autorovho modelu sveta schopnosť vcítiť sa do vnútorného života iných? á. áno b. nie
5. Napíš názov aspoň jedného denníka: .....
6. Napíš názov aspoň jednej literárnej súťaže v prednese, s ktorou si sa stretol v škole:

.....

Body V. časť ..... Podpisy: ..... Body spolu:.....